

Pécsi Tudományegyetem

Látogató Bizottsági jelentés



TARTALOMJEGYZÉK

I. Akkreditációs javaslat.....	3
II. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe	4
III. Minőségértékelés	5
III/1. A PDCA elv érvényesülése, adatokra alapozott fejlesztések, alkalmazott módszerek kiterjedtsége, a jó példák terjesztése	5
III/2. ESG szerinti értékelés	7
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	7
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés	9
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	11
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	14
ESG 1.5 Oktatók.....	15
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	17
ESG 1.7 Információkezelés.....	20
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	22
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás.....	24
IV. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége	25

I. Akkreditációs javaslat

Pécsi Tudományegyetem	2023/X/11/1. számú MAB határozat Az intézmény akkreditációja - követő intézkedésekkel - 2028. december 31-ig hatályos.
------------------------------	---

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján megállapítható, hogy a Pécsi Tudományegyetem az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) sztenderdek alapján, részben egységes, az intézmény egészére részben kiterjedő minőségbiztosítási rendszert működtet.

Az intézmény minőségbiztosítási- és fejlesztési folyamatai részben tervezettek, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai fejlesztendők. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok között a kapcsolat fejlesztendő, az oktatás menedzsmentje megfelelő, a kutatás menedzsmentje megfelelő, a doktori iskolák működtetés tekintetében fejlesztendők, a kutatás iránya illeszkedik az intézményi stratégiához.

A támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítménygazdálkodási – és az infrastruktúra kiváló háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez.

Az intézmény 2028. december 31-ig akkreditálható az alábbi követő eljárási cselekmények határidőre történő betartása mellett:

- az intézmény 2024. április 30-ig a jelen jelentésben szereplő bizottsági javaslatok megfogalmazására akciótervet dolgoz ki (feladat, felelős, teljesítés határideje stb.)
- 2024. november 15-ig benyújtja a minőségbiztosítás szerveztét és ennek tevékenységét bemutató dokumentumot és minőségfejlesztési koncepcióját;
- 2026. november 30-ig követő jelentést nyújt be, melyben a jelen jelentésben megfogalmazott javaslatokra tett intézményi intézkedéseket és azok eredményeit mutatja be.

II. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

A Pécsi Tudományegyetem húszezer főt meghaladó hallgatói létszámával a dél-dunántúli régió legnagyobb, valamint Európa egyik legrégebb felsőoktatási intézménye. Ahogy az az intézmény Küldetésnyilatkozatában is megfogalmazott, az egyetem oktatási, kutatási, művészeti és gyógyító tevékenységet lát el, és halad az egyetemközpontú innováció és kutatásfejlesztés erősítése célt szem előtt tartva.

A képzési portfólió széles, az intézmény kari szervezeti rendszerben tíz karon (Állam- és Jogtudományi (ÁJK), Általános Orvostudományi (ÁOK), Bölcsész- és Társadalomtudományi (BTK), Egészségtudományi (ETK), Gyógyszerésztudományi (GYTK), Közgazdaságtudományi (KTK), Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési (KPVK), Műszaki és Informatikai (MIK), Művészeti (MK), Természettudományi (TTK) Kar), továbbá huszonegy doktori iskolájában folytat oktatási, kutatási és művészeti tevékenységet.

A különböző nemzetközi rangsorokban való helyezései, a majdnem ötezer főt számláló nemzetközi hallgatói közössége, határon túli képzései és nemzetközi szervezetekkel való együttműködési megállapodásai azok az eredmények, amelyekkel az intézmény igazolni tudja, hogy működését a hazai és nemzetközi stratégiai irányokhoz illesztette. Az intézmény társadalmi felelősségvállalása területén a fenntarthatóságra fókuszáló szemléletformálást elősegítő platformja a Zöld Egyetem Program. 2022 szeptemberében az intézmény vezetésével alakult meg a 14 magyar felsőoktatási intézményt összefogó Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platformja. Az intézmény ezen a területen kifejtett tevékenységének eredményességét mutatja, hogy 2023-ban a UI GreenMetric World University Ranking 23. helyezette és egyben a magyar intézmények sorában az első.

Az intézmény fenntartója a 2022-2030. közötti időszakra elfogadta az intézmény generikus stratégiáját (versenyképességi modell), amelyben a fenntarthatóság zászlóvivője és kiválóság a biotechnológiában és orvostudományban, az orvosláshoz és jóléthez kapcsolódó kiegészítő tudományokban. Cél az egyetem nemzetköziesítése, a regionális GDP fejlesztés, az innováció és az oktatásmódszertan fejlesztése. A szervezeti hatékonyság érdekében a teljesítménymenedzsment, digitális, lean és okos egyetem célkitűzések megfogalmazottak. A kuratórium döntései a 2022. évben hat alkalommal felelősen meghatározták az egyetem fejlesztési és befektetési irányait.

Az intézményt működtető alapítvány 2021-ben jött létre, önálló jogi szervezet, amely saját szervezeti és működési, befektetési és beszerzési szabályzattal, az eszközök és források értékelési szabályzatával rendelkezik, és minden feltételnek megfelel az intézmény vagyonkezelése vonatkozásában. A kuratórium tagságában az egyetem delegált képviselői jelen vannak. A szervezeti átalakulás lehetőségét biztosít az intézmény szervezeti elszámoltathatóságához. A pénzügyi autonómia biztosított, a szervezeti autonómia jogszerű.

Képzési és kutatási autonómia jogszabály szerinti. Szervezeti és akadémiai irányítás a törvényi jogszabályok szerinti, összehangolt.

A rektor képzési és a tudományos tevékenység irányítására kiterjedő munkáját az általános, a stratégiai és kapcsolati, az oktatási, a gazdálkodási és a tudományos és innovációs rektorhelyettes támogatja. Az intézmény működtetéséért a kancellár felel, a működési területekre osztott osztályok, igazgatóságok irányítása mellett. Intézményi jó példa annak a működési modellnek a tesztelése, mely a rektorhelyettesi funkcióhoz kari tematikus, illetve kari felügyeleti kapcsolattartást rendel. Egy rektorhelyetteshez két-három kar tartozik tudományterületi, képzési reláció alapján. Az oktatási és kutatási feladatok koordinációját a karokért felelős dékáni vezetés látja el. A tíz kar különböző piaci pozícióval, eltérő célokkal és potenciállal van jelen az intézményben. Kiemelt szerep jut az Oktatási Igazgatóságnak, amely adatelemzési tevékenységével segíti a kari vezetők számára meghatározni a szükséges, éves beavatkozási pontokat. A kari tanulmányi hivatalok is az Oktatási Igazgatóság szakmai támogatása mellett végzik feladataikat. Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (EHÖK) és a Doktorandusz Önkormányzat részt vesz a Szenátus és egyéb vezetői fórumok munkájában. Részönkormányzatok által a kari tanácsok döntéshozatali munkájában is aktív szerepvállalók.

A kollektív és egyéni vezetés feladatai tekintetében minőségbiztosítási és minőségfejlesztési tevékenység területén szükséges az egyetemi és kari szintű tevékenység mélyebb illesztése és a rektorhelyettesi funkció intézmény által meghatározott működési rendjéhez igazítása. Az intézményi célokkal rezonáló kari stratégiai célok és minőségcélok megfogalmazásában, végrehajtásában és nyomon követésében a rektorhelyettesi felügyelet bevezetése szükségesnek mutatkozik. A nagy számban működtetett doktori iskolák mellett és a jelen eljárásban vizsgált doktori iskolákra vonatkozó értékelés alapján is kiemelten fontos egy integrált minőségbiztosítási és minőségfejlesztési szervezetrendszer kialakítása, és ebben a tevékenységek rendszerezése. Az intézmény 2017. évi akkreditációját követően a minőségbiztosítási szervezet- és tevékenységrendszerben nem mutatott olyan fejlődést, mely más területeken megmutatkozott. Egy egységesebb minőségbiztosítási szervezet a kari minőségbiztosítási tevékenységek közötti szinergiák megteremtését is támogatná és ezzel jelentősen növelné a minőségbiztosítás és teljesítmény alapú stratégiai menedzsment kapcsolatát.

III. Minőségértékelés

III/1. A PDCA elv érvényesülése, adatokra alapozott fejlesztések, alkalmazott módszerek kiterjedtsége, a jó példák terjesztése

Intézményi és kari szinten eltérő a PDCA egyes cikluseleminek rendszeressége és rendszerezettsége. Valamennyi cikluselem megvalósul az intézmény működésében,

ugyanakkor az egyes cikluselemek eredménye, hatása nem követhető, nem látható. A cikluselemek egyetemi szinten és kari szinten sem mutatnak erős kapcsolatot. A tervezési folyamatok egy részében az egyetemi és a kari szint együttesen van jelen, de a megvalósítás, nyomonkövetés, és visszacsatolás rendszerében nem látható a kölcsönös visszacsatolás. A nyomonkövetés, a visszacsatolás valamennyi ESG sztenderd esetében hiányos, vagy nem valósul meg. A minőségbiztosítási tevékenység rendszerében ennek hiánya azért jelentős, mert számos olyan intézkedést, folyamatot vezetett be az intézmény, amelyek segítik a sztenderdeknek való megfelelést, de minőségfejlesztő hatásuk a visszacsatolási folyamatok hiányában transzparensten nem követhető.

A látogatás során egyértelműen azonosítható volt, hogy az intézmény gyűjt, elemez adatokat és döntéshozatali eljárásai során felhasználja a működése során keletkező adatokat. A modellváltás új adatszolgáltatási igényeket is generált. Ezekre az igényekre reagált az intézmény, és működésében most ez az adatszolgáltatási kör dominál. Ugyanakkor a stratégia kialakítására és nyomonkövetésére alapvető hatást gyakorló kulcsindikátorok (Key Performance Indicator) monitorozása fejlesztendő. A nyomonkövetést támogató integrált rendszer kialakítása az intézmény érdekeit hosszú távon szolgálja. A minőségbiztosítási rendszer adatalapú működésének kialakítása, az ESG sztenderdek megfelelést támogató adatkörök, adatgyűjtési tevékenységek meghatározása szintén az intézmény előtt álló feladat.

Az intézmény által egyetemi szinten bevezetett rendszerek (TÉR, TAVISZ modul), elvégzett folyamatok (képzések számának racionalizálása, párhuzamosságok felszámolása, tantárgykonzolidáció) esetében egységes módszertanok kerültek kialakításra. Ezek mellett számos olyan – elsősorban kari hatáskörbe utalt – folyamat van, amelyeknél nincsenek meghatározva egységes módszerek, ajánlások. Természetesen nem lehet és nem is szükséges minden intézményi folyamatban egységes módszereket követni, de láthatóvá kell tenni azokat (akár egyetemi, akár kari szintről van szó).

A jó példák megosztása az intézményen belül több tématerület kapcsán is előkerült. A többkarú, decentralizált rendszerben működő intézmények esetében talán még hangsúlyosabb ez a kérdés. A változási folyamatok mellett is úgy látta a látogató bizottság, hogy az intézmény belső működési hatékonyságának növeléséhez – pl. akkreditációs megítélése szempontjából – jelentősen növelni szükséges a belső tudásmegosztást, tapasztalatcserét. Az intézményben számos jó példa alapjául szolgálhat a további fejlesztési folyamatoknak. Ezeknek a felmérése, összegyűjtés és rendszerezése az ESG sztenderdeknek való megfelelést nagymértékben támogatná.

III/2. ESG szerinti értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Az intézmény rendelkezik nyilvánosan elérhető minőségpolitikával, ehhez kapcsolódó minőségirányítási szabályzattal, a minőségpolitika felülvizsgálatának folyamatával. Az intézmény rendelkezik 2024-ig érvényes Intézményfejlesztési Tervvel (IFT) és a Pécsi Tudományegyetem Stratégiája 2023-2030 című átfogó stratégiai koncepció dokumentummal (Stratégia).

Az intézmény Minőségpolitikájában megfogalmazott értékek alapján 7 csoportba sorolja az alapvető minőségpolitikai célokat és ennek teljesülése érdekében tett vállalásokat. A Minőségpolitikát ebben a formában 2018-ban fogadta el az intézmény és 2022-ben a modellváltással összefüggő módosítására került sor. A Minőségpolitikát a Minőségfejlesztési Bizottság (MFB) elfogadása óta évente felülvizsgálja.

Az intézmény a MAB 2017. évi akkreditációját követően fogadta el 2018 februárjában azt a Minőségirányítási Szabályzatot, mely a jelen akkreditációs eljárás során is hatályban volt. A szabályzat alapján az egyetemi szintű MFB mellett a karokon, illetve a Klinikai Központban minőségirányítási bizottságok működnek. Az egyetemi minőségirányítási tevékenységet az MFB vezeti, a karokon a minőségirányítási rendszer fenntartása és fejlesztése a karok felelőssége. Az MFB véleményt nyilvánít, javaslatot tesz, figyelemmel kíséri, tevékenységéről éves jelentést készít, évente felülvizsgálja a minőségpolitikát és értékeli az egyetemi szintű minőségcélok teljesülését. Ezeket a feladatokat a Pécsi Tudományegyetem szenátusi bizottságainak összetételéről, működéséről, feladat- és hatásköréről szóló szabályzat (Szervezeti és Működési Szabályzat 18. melléklet) tartalmazza. A minőségirányítási szabályzat tartalmazza még a minőségirányítási rendszer dokumentumait (szabályzat, minőségpolitika, minőségcélok), és minőségirányítási rendszerrel kapcsolatos elvárásokat. Utóbbiak az ESG pontjainak egyszerűbb megfogalmazásai, kritériumok, amelyeket a minőségirányítási rendszernek biztosítani kell. A minőségbiztosítási szabályzat nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy a minőségirányítási szervezet egyes szintjein milyen konkrét minőségfejlesztési tevékenységeket kell végezni, milyen konkrét folyamatokat kell működtetni, milyen rendszerességgel és nem határozza meg a minőségfejlesztés belső értékelésének, beszámolásának rendjét sem. A szabályzat egy keretdokumentum, amely a minőségirányítás két szintű tagozódását (egyetemi és kari szint) meghaladóan nem adja meg a minőségbiztosításban részt vevő további szervezetek/személyek rendszerét, tevékenységét.

A minőségcélok meghatározása a Minőségpolitika alapján valósul meg, 3 terület kiemelésén keresztül, az önértékelés megfogalmazása szerint „rotációs” jelleggel, úgy, hogy a karok ehhez igazítva határoznak meg karonként további minőségcélokat (ezeknek összefoglalása nem látható). A minőségcélok meghatározása és teljesülésének egyetemi és kari beszámoló

formálisan összhangban vannak a célkitűzésekkel, de IFT-vel, vagy Stratégiával rendszerbe foglalt kapcsolatát nem tükrözik. A Stratégia IX. függeléke részterületi stratégiákat sorol fel, melyek elfogadott, vagy javasolt státuszban vannak. A függelék alapján jól láthatók, hogy az egyetemi, kari minőségcélok nyilvánvalóan illeszkednek ezekhez a területekhez, de a top-down (rektor/dékán tűzi ki a minőségcélokat lsd: 6.§ (1) és 7.§ (1) bekezdések) éves célképzés rendszere mellett szükséges a teljes stratégiai időszakra a startégiából konkrét stratégiai célokat meghatározni, azok alapján minőségfejlesztési célokat, és azok alapján a minőségfejlesztési akciókat meghatározni, amelyek bottom-up tervezési folyamaton is keresztül mennek.

Az MFB-nek nem feladata a kari minőségbiztosítási tevékenységek nyomon követése, az a kari vezetők, a dékánok, valamint a Kari Tanácsok feladata. A karokon nagyon eltérő a minőségbiztosítási és minőségfejlesztési tevékenységek mélysége, rendszerezettsége, rendszeressége. A minőségcélok meghatározása és azokról való beszámolók jellege, amelyek az önértékelés egyes linkjein megtekinthetőek voltak, tükrözik ezeket az eltéréseket, de a látogató bizottsági interjúk is a kari minőségbiztosítási tevékenységek eltérő rendszerességét, tervezettségét, rendszerezettségét igazolták vissza. Az intézményben jelenleg a karok formális minőségbiztosítási tevékenységének laza rendszere látható, melyet az MFB tevékenysége formálisan hangol össze. Az intézmény minőségbiztosítási rendszerét szükséges a struktúraváltás óta eltelt időszak alatt kialakult intézményi működési modellel összehangolni. Formálisan az ESG megjelenik a Minőségirányítási szabályzatban, azonban annak érdemi értelmezése elmaradt. Az ESG olyan nézőpontokat tartalmaz, amelyet az intézménynek a minőségbiztosítási tevékenységének rendszerezése során figyelembe kell venni: melyek azok a tevékenységek, folyamatok, amelyek az ESG egy-egy sztenderdjének megfeleltethetők. Ezek a tevékenységek egyben minőségcélok teljesüléséhez is vezetnek, de az ESG értelmezése túlmutat egy konkrét minőségcélon. A minőségcélok meghatározásának és beszámolásának jelenlegi diverz rendszerében a minőségfejlesztés hatása és eredményessége nem látható.

Az intézmény minőségirányítási szervezete nem követte a struktúraváltással egyidejűleg az intézményi belső változásokat. A 2018. évi szabályzat egy más működési modell és stratégiai keretrendszerben született meg. A minőségirányítás (minőségbiztosítás, minőségfejlesztés) a stratégiai-menedzsmentet támogató szerepet kell, hogy betöltsön. A minőségbiztosítási szervezet funkciója az intézmény oktatási és kutatási tevékenységének támogatása olyan folyamatokon keresztül, amelyekkel azok a célkitűzések valósulnak meg, amelyeket a szervezet, szervezeti egység meghatározott. Ezt a célrendszert az intézmény A Pécsi Tudományegyetem Stratégiája 2023–2030 dokumentumában kialakította és részterületi stratégiákra bontotta tovább. Ezen részterületi stratégiákon keresztül jól meghatározhatók a szervezeti egység szintű minőségbiztosítási és minőségfejlesztési tevékenységek is, és mindezekhez a Minőségpolitika témacsoportjai is illeszthetők. Ehhez szükséges az intézményi minőségbiztosítási szervezetrendszer fejlesztése, a karok minőségbiztosítási

tevékenységének szakmai alapú koordinatív támogatásának kialakítása, a minőségbiztosítási és fejlesztési tevékenységek, „akciók”, folyamatok meghatározás. A szisztematikus minőségbiztosítás szakmai működtetése mellett szükséges a mérések, értékelések, éves jelentések rendszerének pontos definiálása is. Szükséges növelni a külső érdekeltek bevonását a minőségfejlesztés intézményi folyamataiba az informális kereteket meghaladva.

Javaslatok

- A 2018. évi Minőségirányítási szabályzat felülvizsgálata az intézmény szervezeti és működési modellje alapján.
- A Pécsi Tudományegyetem Stratégiája 2023–2030 dokumentum, a hatályos IFT és Minőségpolitikai dokumentum alapján a minőségbiztosítási és minőségfejlesztési szervezet – és feladatrendszer kialakítása (fejlesztése).
- Az ESG értelmezése az intézmény széles körében – különösen oktatók irányába.
- A külső érdekeltek bevonásának láthatóvá tétele a stratégiai és fejlesztési célok, minőségcélok meghatározásában.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés

A tíz Karú egyetem széles spektrumú képzési portfólióval rendelkezik a felsőoktatási szakképzés szintjétől a doktori képzésig. A képzés kínálat alakításában „tradíció és innováció” együttese érvényesül. Az intézmény 2018-tól a képzési kínálatának, optimalizálására a párhuzamosságok felszámolására nagy figyelmet fordított. A változó igényekre (innováció, munkaerőpiac) reagálva indított új képzéseket, azzal, hogy a teljes képzés kínálat fenntarthatóságához (gazdasági, pénzügyi) szükséges követelményeket határozott meg. Az intézményben 13 szakon folyik duális képzés közel 100 vállalati partnerrel. Az intézmény az IFT alapján a duális képzések körét bővíteni kívánja.

Az intézmény a képzési programok kialakítására, jóváhagyására vonatkozó eljárásrendjét, a szakok szabályszerű működésének biztosítását és minőségellenőrzési rendjét a Szenátus által jóváhagyott szabályzat („A szaklétesítés és szakindítás rendje, valamint az oktatási együttműködések és a szakok belső minőségellenőrzésének alapvető szabályai a Pécsi Tudományegyetemen” c. dokumentum, 2017.) rögzíti, melynek legutolsó frissített változata 2022. június 23. napjától hatályos. A szabályzat a szakindítás eljárás rendje mellet a szakok önellenőrzési rendjét is meghatározza. A szabályzat szerint annak hatálybalépését követően indított szakok esetében a szakok első önellenőrzése az első tanév végén történik, már futó szakoknál legalább képzési ciklusonként egyszer kell önellenőrzést tartani. Az önellenőrzés során vizsgálандóak a személyi és tárgyi változások, az akkreditációs előírásoknak való megfelelés, a hallgatói létszám alakulása, a képzés gazdaságossága és a DPR visszajelzések.

Az önellenőrzés kari keretek között, a dékán által meghatározott ütemezésben zajlik. Az önellenőrzéshez szükséges adatokat az OIG adja meg. Az önellenőrzés eredménye az oktatási rektorhelyetteshez jut el, aki a kari beszámoló alapján intézkedési terv készítését kérheti. Az oktatási rektorhelyettes a RÉV-nek számol be, és szükséges esetén a szak meghirdethetőségének felfüggesztésére is javaslatot tehet.

A képzési programokkal kapcsolatos tapasztalatok gyűjtése a szakfelelős és a szakot gondozó szervezeti egység vezetőjének (tanszék/intézetvezető) feladata. Az önértékelés a DPR -t és OMHV-t jelöli meg a szakok működésével kapcsolatos visszajelzések követésére. A tantervek alakításába az oktatási szervezeti egységek jellemzően bevonják a hallgatókat, a külső érdekeltek bevonása jellemzően informális.

Az intézményben a képzési kínálat racionalizálása a vizsgált időszakban nagy hangsúlyt kapott. 2018. december és 2019. június között működött Képzési Portfólió ad hoc Bizottság munkájának eredményeként a három éve nem hirdetett és/vagy nem indított szakok (a szakirányú továbbképzésekre kiterjedően) közül a dékánok nyilatkozata és a kari tanácsok határozatai alapján összesen 101 képzés nyilvántartásból való törléséről döntött a Szenátus. Ugyancsak 2018/2019 tanévben zajlott a kis létszámú szakok fenntarthatóságának vizsgálata és ehhez kapcsolódóan új gazdaságossági számítási módszertan került elfogadásra. Ennek eredményeként a szakok működtetésében a pénzügyi fenntarthatóság követelménye került rögzítésre. Még 2021-ben is létrejött egy ad hoc bizottság, melynek feladata volt a teljes képzési kínálat felülvizsgálata. (Ennek eredményével kapcsolatos dokumentumot az önértékelés nem említi). A képzési programok felülvizsgálatának intézményi szintű folyamata volt a 2019-ben lezajlott tantárgykonzolidációs projekt. A projekt keretében a KKK és a tantervek kompetenciaelemeinek kulcsszavas vizsgálatával, úgynevezett kompetenciagazda kijelölésével a képzési tartalmak párhuzamosságának és ebből eredő eltéréseinek csökkentése valósult meg.

A fenti intézményi szintű folyamatok és szakindítás és önellenőrzés folyamatának intézményi szabályozása a sztenderdek szempontjából fontos mérföldköveknek tekinthetők, és az előző akkreditációhoz képest fejlődést mutat. Ugyanakkor a programok folyamatos figyelemmel kísérésére, ill. rendszeres értékelése kari szinten eltérő: a gyakoriság, a folyamat mélysége (formális, vagy azt meghaladó), rendszerezettség szempontjából. A jelenlegi önellenőrzési szempontok a képzési program tartalmára, korszerűségére, alkalmazott oktatási és értékelési módszerekre...stb. nem terjednek ki. Nem láthatók az intézményi szintű – korábban véghez vitt, vagy elindított – folyamatok hatásának követése, azokról való visszacsatolás rendszere. A DPR és OMHV mellett a képzési programok működtetésének mérési és értékelési rendszerére a karok elszigetelten alakítanak ki gyakorlatot, bár ezek sem minden esetben rendszeresek. Az intézmény az OB és OIG feladatrendszerén keresztül a képzések működtetésnek, a képzések kari működtetésének követését részben centralizálta, és meghatározta azokat a folyamatokat, amelyek egységesebb működtetést biztosítanak. Ezt meghaladóan szükséges a kari képzés működtetési tevékenység minőségbiztosítási,

minőségfejlesztési szempontjainak a kialakítása. Ebben a folyamatban szükséges a karokon működő egyedi gyakorlatok feltárása, mely lehetőséget ad egyben arra is, hogy ténylegesen a szakfelelős és a szakot gondozó szervezeti egység vezetője (tanszék/intézetvezető) milyen szerepet és feladatot tud ellátni a képzési programok követésének folyamatában.

Az intézmény jelentős lépéseket tett a képzés kínálatának racionalizálására, a párhuzamosságok felszámolása terén, és ebben egységes módszereket alakított ki. Az intézményi szintű lépéseken túl, azok eredményeinek fenntartása érdekében szükséges a kari képzésműködtetés fejlesztése, és ezen a területen is a rendszeres minőségbiztosítási tevékenységek meghatározása, és szervezeti rendszerben való elhelyezésük. Az intézmény rendelkezik egy 2020-ban készült „Módszertani útmutató kézikönyv képzések fejlesztéséhez, tantervek felülvizsgálatához a Pécsi Tudományegyetemen” című kézikönyvvel, mely *„azzal a céllal készült, hogy az egyetem képzéseinek fejlesztése során – legyen az akár új szak kidolgozása vagy meglévő képzések felülvizsgálata, korszerűsítése – segítséget nyújtson a szükséges lépések megtételéhez.”* Ez a kézikönyv a feni fejlesztési folyamatokat jelentős mértékben tudja támogatni, orientálni.

Javaslatok

- A képzésműködtetés kari szintű rendszeres minőségbiztosítási tevékenységének meghatározása, egyetemi szintű meglévő képzésműködtetési tevékenységekkel való összehangolása.
- A hallgatók és külső érdekeltek bevonásának növelése, formalizált folyamatok növelése.
- A meglévő minták/jó gyakorlatok feltárása, megosztása, felhasználása a fejlesztési folyamatokban.
- Az képzésműködtetésben az adatalapúság megtartása, további mérési, értékelési eljárások kialakítása OIG támogatásával.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés fontos célként jelenik meg az intézményben. A kapcsolódó szabályozó dokumentumok (Tanulmányi és vizsgaszabályzat, Intézményfejlesztési terv, Hallgatói jogorvoslat és panaszkezelés rendje) a módosítások és hatálybalépés dátumával feltüntetve hozzáférhetőek az egyetem honlapján. A sztenderd kapcsán vizsgált kérdések esetében megfeleltethetők egymásnak az IFT-ben megfogalmazott stratégiai célok, az éves intézményi minőségcélok is.

Intézményi cél, a hatékonyság és eredményesség érdekében az oktatás digitalizációjával csökkenteni a kontaktóraszámot, és kialakítani a személyes tutorálás és a kiscsoportos gyakorlatok rendszerét. Az online tanulási környezet megteremtéséhez az egyetemnek nincs egy közös felülete, jelenleg több LMS-t és e-learning felületet használnak a karok. A

hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés, mint cél teljesülése érdekében az oktatók pedagógiai, módszertani fejlesztését intézményi szinten a Digitális Oktatás- és Tanulástámogató Központ segíti módszertani támogató anyagok (pl. Fehér Könyv a digitális oktatás- és tanulástámogatásról), belső tananyagfejlesztő pályázatok formájában. Az önértékelés szerint az oktatók egyre szélesebb köre blended learning formában is tanít, melyhez támogatást szintén a Digitális Oktatás- és Tanulástámogató Központ nyújt. A pedagógiai munka értékét, a magas színvonalú tanítás fontosságát jelzi a Rektori Látogatóbizottság megalakulása is. Az oktatói munka értékelésének egyik formája az OMHV, amelyen keresztül az aktív hallgatók jelezhetnek vissza. Van ugyan egyetem szintű OMHV szabályzat, azonban minden kar külön OMHV Bizottságot működtet, amely bizottságok döntenek többek közt a vizsgálat során használt kérdésekről is. A bizottságokban a hallgatói önkormányzatok képviselői is jelen vannak. A vizsgált időszakban a 2019-ben lezajlott tantárgykonzolidációs eljárás keretében történt a tantervek kulcsszavas vizsgálata, a KKK-k és a tantervek kompetenciaeleminek összevetésével. Ennek keretében azokat a tárgyakat/kompetenciákat azonosították, melyek adott karhoz tartoznak, de más karon kerülnek oktatásra. A cél az volt, hogy a kompetenciagazda kar tárgyfelelősségét illetve oktatásban való részvételét növelje az intézmény azzal, hogy erről az érintetteknek (karok) volt lehetőségük dönteni.

Az intézmény stratégiai- és minőségcél rendszerében megjelenik a hallgatóközpontú tanulás, tanítás. Az azonosított gyakorlatok és látogatási tapasztalatok alapján ugyanakkor megállapítható, hogy a célképzésen túl a vonatkozó sztenderd mélyebb értelmezése elmaradt, és jellemzően ez eredményezi a sztenderdek való formális megfeleltetését is.

Az OMHV szabályzat kialakításra nagy figyelmet fordított az intézmény, de nem látható, hogy mi az az egységes módszertan, vagy milyen irányelvek vonatkoznak a kérdések kari kialakítására, nincs intézményszintű gyakorlata annak, hogy az OMHV eredmények a tanulási-tanítási folyamat fejlesztésében miként hasznosulnak, hasznosíthatók. Ezen a területen kari szintű jógyakorlattal találkozott a bizottság. Az óralátogatás, mint a sztenderdhez kapcsolható eszköz előremutató, azonban nincs egyértelműen kommunikálva, milyen céljai vannak pontosan a látogatásoknak, hogyan kapcsolódnak, hogyan szolgálják a tanítási-tanulási folyamat minőségének, hatékonyságának javulását, milyen fejlesztési folyamat része ez az eljárás. Az oktatók módszertani fejlesztésének folyamata az oktatók szűk körét éri el jelenleg. Itt is vannak olyan kari jógyakorlatok, amelyek a konkrét képzési program megvalósításához az adott képzési területen tudnak módszertani támogatást nyújtani az oktatók számára.

A kurzusok kialakítása, felülvizsgálata, a tanulói tevékenységek, tanítási módszerek tervezése során célként jelenik meg a tanulók preferenciáihoz, tanulási jellemzőihez való igazodás, de a rendelkezésre álló dokumentumok és az intézménylátogatás során szerzett tapasztalatok azt mutatják, csak egyes képzések esetében történik meg az átgondolt, kurzusokon átívelő

tervezés. A kurzusokkal kapcsolatos információkat, a tanulói tevékenységeket, az értékelés módját a tárgyleírásokon, tárgytematikákon keresztül ismerik meg a hallgatók. Az ezekkel kapcsolatos általános elvárásokat a TVSz szabályozza (ennek megvalósításával, értelmezésével kapcsolatban szintén eltérőek a kari gyakorlatok). Az elérhető tantárgyi tematikákban jellemzően nem jelenik meg a tanulási eredményalapú szemlélet, a tanórán kívüli feladatok krediteknek való megfeleltetése. Szintén nem egységesen kidogozottak, részletezettek az elérhető képzési programok. A tantárgykonzolidáció mindenképpen olyan lépés, mely a tartalmi párhuzamosságok felszámolása mellett lehetőséget ad, hogy a tanulási eredmények meghatározásában is egyfajta egységesítés alakuljon ki, mely egységesítés a tanítási módszerekre, a tanulói tevékenységek megtervezésére is pozitív hatást gyakorol. Ebben az ESG. 1.2.,1.9. pontban hivatkozott kézikönyv szintén támpontot jelenthet.

Összességében a sztenderd a képzési programok kialakítása és működtetése szempontjából nem kellően értelmezett. A sztenderd középpontjában a hallgató áll: hogyan tudja az intézmény a hallgatót a tanulási eredményhez eljuttatni, milyen módon alakítja ki ehhez az oktatást, az értékelést, milyen rendszerességgel és folyamatokkal követi nyomon ezek megvalósulását, eredményességét. Az intézmény minőségbiztosítási szervezetrendszeréből adódóan ezen sztenderd esetében is megmutatkozik, hogy bár célképzés történik, de annak megvalósításában orientáció (a sztenderd értelmezésén keresztül) nincs, és a karok által a sztenderdhez sorolható tevékenységek monitorozása, azok hatásának követése, visszacsatolás nem valósul meg.

Az intolerancia és mindenfajta diszkriminációval szembeni kiállásnak az intézményi háttérét az Egyetemi Ombudsman biztosítja. A hallgatói jogorvoslat és panaszkezelés rendje az egyetem egészére vonatkozóan szabályozott és rendszeresen felülvizsgált, módosított. A szabályozás elérhető az egyetem honlapján.

Javaslatok

- Az ESG 1.3. sztenderdjének értelmezése, a képzési programok kialakítása és működtetése során ehhez kapcsolható minőségbiztosítási és minőségfejlesztési folyamatok egyetemi és kari szintű kialakítása.
- Az oktatók fentiekhez illesztett egymásra épülő pedagógiai, módszertani képzésének fejlesztése, kari gyakorlatok azonosítása, intézményi szintű tevékenységek azonosítása.
- A tanítási-tanulási folyamat adatokon alapuló fejlesztése, a használt módszerek, tanulói tevékenységek eredményességének vizsgálatát.
- Az OMHV eredmények felhasználásának vizsgálata a tanulási-tanítási folyamat fejlesztése során.
- A Rektori Látogatóbizottsági rendszer céljának pontos definiálása, annak transzparenssé tétele, hogyan kapcsolódik ez a hallgató központú tanulás intézményi megközelítéséhez.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése

Az intézmény a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélésére vonatkozóan aktuális, naprakész, megfelelő szabályozókkal rendelkezik. A hallgatók tájékoztatása ezekről az intézményi és a kari honlapokon megtörténik, a tájékoztatások egyértelműek. Az intézmény a felvételizők tájékoztatására, támogatására nagy hangsúlyt fektet, mind az intézményi honlap, mind a kari honlapok részletes tájékoztatókkal, keresőkkel segítik az érdeklődők választását és a követelményekről történő tájékoztatását. Az intézményi honlapon képzéskereső, felvételi és pontszámítási kisokos, checklist, informatív kari felvételi tájékoztatók segítik a felvételizőket. A hallgatókat érintő képzési információk, a tanév rendje, mintatantervek, útmutatók, szabályzatok, nyomtatványok és űrlapok a karok honlapjain elérhetők, valamennyi oldalon a hallgatóknak rendszeresített menüpont alatt. Az általános szabályozók, nyomtatványok, információk az egyetemi honlapról is elérhetők. Összességében a hallgatói életutat lefedő dokumentumok megfelelőek, az intézmény a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV.9.) Korm. rendelet (Nftv. Vhr.) egységes tanulmányi tájékoztató kiadvány közzétételi kötelezettségének eleget tesz. A szabályzatok és egyéb hallgatói életutat érintő hosszabb terjedelmű dokumentumok esetében a felhasználást, tájékozódást segítő tartalomjegyzékek beillesztése és a kereshető pdf. formátum alkalmazása indokolt.

A hallgatói előrehaladás vizsgálatát az intézmény számára a NEPTUN TAVISZ modulja segíti, mely a hallgatóknak közvetlen, előrehaladásukról történő visszajelzést a NEPTUN új, hallgatói webes felületén keresztül fog adni. Ez utóbbinak bevezetése nem intézményi hatáskör. Jelenleg a Neptun Kliens felhasználói, elsősorban adminisztrátorok számára történik visszajelzés, ha a hallgató a tanulmányait veszélyeztető módon nem a mintatantervnek megfelelő kreditmennyiséget vesz fel (kötelező tárgyakból 10 kreditnyi elmaradása van vagy a mintatanterv szerint elvárt kreditmennyiség kevesebb mint felét teljesítette). Ennek alapján készített kimutatásokhoz a karok hozzáférnek, a karon belül már jogosultsághoz kötött a hozzáférés. A hallgatói előrehaladás, lemorzsolódás a modellváltással egyidejűleg már a finanszírozás szempontjából is kiemelt terület, ezért a karok különböző módon, eszközökkel lemorzsolódási munkacsoport, mentorprogram, tanulás és vizsgamódszertant oktató szeminárium, képzők képzése, elektronikus tantervkereső, ösztöndíjprogramok, kari központi kurzusfelvételi lehetőség) lép fel a lemorzsolódás csökkentésére.

Az intézmény a kreditelismerés eljárásrendjét szabályozza, informális és nem formális tanulási eredmények, önkéntes tevékenység kredittel való elismerésére vannak intézményen belüli példák, de nem kiterjedt az intézményben. A külföldi tanulmányok elismerésére vonatkozó kari gyakorlatok transzparenciájának növelése 2019-ben egyetemi minőségcél volt, a karonkénti elismerési gyakorlatok dokumentálásának és közzétételének kötelezettségét előíró egyetemi szabályzatmódosítás formájában. Ennek eredményeként az

intézményi TVSZ tartalmazza, hogy a külföldi tanulmányok során megszerzett kreditek elismerésének speciális feltételeit a karok saját hatáskörben dolgozzák ki és teszik közzé honlapjukon. A nemzetközi mobilitás támogatása hangsúlyos terület az intézmény számára, nemzetközi mobilitás lehetőségeiről nyilvános információk a kari honlapokon elérhetők.

A TAVISZ modul fejlesztése és alkalmazása azt mutatja, hogy az intézmény egységesen (módszertan, vizsgált adatok köre, kimutatás) kívánja a hallgatói előrehaladást vizsgálni, nyomon követni. A karok által elérhető kimutatások alapján tett intézkedésekről és azok eredményeiről a visszacsatolás, és ennek nyomán tett egyetemi, kari lépések már azonban nem láthatók. Hasonló a helyzet a karok lemorzsolódás elleni intézkedései esetében is. A kreditelismerés gyakorlatában az informális és nem formális tanulási eredmények elismerésében szükséges intézményi szintű gyakorlat kialakítása az intézmény képzések közötti átjárhatóságát célzó törekvéseinek támogatására. A külföldi tanulmányok során szerzett kreditek elismerésének körében is szükséges a karok által kialakított speciális feltételek és elismerési gyakorlatok követése, és ezek hatásának monitorozása.

Javaslatok:

- Kereshető formátumú és tartalomjegyzékkel ellátott szabályzatok közzététele.
- Hallgatói előrehaladásban a monitorozási és visszacsatolási folyamatok kialakítása.
- Be- és kimentei kompetenciamérések kialakítása.
- Kreditelismerési gyakorlatok felmérése különösen az informális és nem formális tanulási eredmények, valamint a külföldön szerzett kreditek elismerése területén, illetve a kreditek befogadásán túl biztosítani kell minden szak esetében a mobilitási ablakot.

ESG 1.5 Oktatók

Az önértékelési jelentés mellékletében közölt adatok szerint az intézményben 5 akadémikus, 68 MTA doktora, 515 habilitált, és 1063 doktori fokozattal rendelkező oktató dolgozik. A minősített oktatók aránya 85%. Az intézmény oktatói összetétele biztosítja a magas szintű oktatási és kutatási munkát. A minősített oktatók 85%-os aránya tudományegyetemi kategóriához illeszkedő mutató.

A tudományos előmenetel követelményrendszere hozzáférhető, az előmenetel feltételei, a minimumkövetelmények a foglalkoztatási követelményrendszerben (ezt 2022 júliusában újították meg) rögzítve vannak. Az egyes karok a tudományterületi sajátosságoknak megfelelően saját hatáskörükben ezt további kritériumokkal egészíthetik ki, ezeket a sajátosságokat a kari SZMSZ-ekben rögzítik. Ez alapján megállapítható, hogy az előmeneteli rendszer világos, több évre előre látható, így egyéni és intézményi szinten is tervezhető. PhD-cím szükséges az adjunktusi előlépéshez, a docensi cím elnyerésének feltétele a habilitáció. A professzori szint teljesítése a MAB feltételrendszeréhez van kötve. Az intézmény

nemzetközi beágyazottsága erős, a külföldi publikációk mennyisége és minősége jó, a nemzetközi kapcsolatrendszer kiváló.

Az oktatói összetétel vizsgálata folyamatos és az eredmények kari szinten eltérő sajátosságokat mutat. Az egyetemi szintű vizsgálatok alapján a 29–43 évesek aránya 33%, a 43–58 éveseké 49%, az 59–70 éves korcsoport aránya 18%. Az intézmény vezetése a karok személyi összetételét folyamatosan monitorozza. A modellváltás után új bértáblát vezettek be, a magasabb (kezdő) fizetések a fiatalok megtartását (is) célozza.

A humánerőforrás fejlesztését nagymértékben behatárolja (és sokszor gátolja) a forráshiány, illetve bizonyos karokon a hallgatói létszám radikális csökkenése. Ez különösen sújtja a kis tanszékeket, elsősorban a bölcsészettudomány területén, ahol szakmai okok miatt nem lehetséges a kis létszámú képzési területek összevonása. Jóllehet az alkotói szabadság lehetőségét rektori és kancellári együttes utasítással megteremtették, a gyakorlatban mégsem élnek a kari vezetések e lehetőséggel, maximum csak órakedvezményt biztosítanak az oktatók számára. A jövőben érdemes lenne az alkotó szabadság biztosítását bátrabban alkalmazni, a habilitáció/akadémiai doktori disszertáció megírása céljából.

A teljesítményértékelési rendszer (TÉR) összegyetemi szinten 2022 júliusában lépett hatályba. A KTK-n 2006 óta, a BTK-n 2018 óta működik értékelési rendszer. A TÉR az oktatói-kutatói-tanári minőségbiztosítás legfontosabb eleme, ezt más egyetemek tapasztalatai is egyértelműen mutatják. A TÉR egyetemi szinten egységes szempontok alapján épül fel, hatékony informatikai platform áll mögötte. Az intézmény célja, hogy a TÉR aktívan szolgálja az egyetem hosszú távú stratégiai elképzeléseit, illetve egyéni szinten kellő ösztönző erőként működjön. A rendszer az egyes oktatói, kutatói teljesítményeket négy szinten méri: oktatás, tehetséggondozás, utánpótlás-nevelés; tudományos munka; szakmai-közéleti tevékenység. Az egységes értékelési szempontok mellett a TÉR szabályrendszere figyelembe veszi az egyéni és a kari sajátosságokat is. Az egyéni előmenetel, a hosszú távú tervezhetőség, a folyamatos publikálás szempontjából nagyon hasznos a TÉR. A négy modul (oktatás, tehetséggondozás, tudományos tevékenység, szakmai-közéleti tevékenység) elvileg jól lefedi az egyetemi oktatók-kutatók-tanárok teljes tevékenységét, nagyon sok múlik azon, az egyes területek milyen arányban részesülnek az összpontszámban. Az önértékelési jelentéshez csatolt 8. számú mellékletben megadott szempontok az első három részterületen kellően differenciálnak tűnnek, a szakmai-közéleti tevékenység azonban kevésbé kidolgozott. Az MTMT-ből átemelt adatok nagymértékű finomításra szorulnak, az ott tárolt adatok ugyanis nagyon sok esetben nem a megfelelő kategóriákban szerepelnek. A publikálási tevékenység így nem valós képet mutat, egységes szempontok kialakítása nélkül nem eredményez összehasonlíthatóságot. A TÉR-ben kiemelten jelennek meg a nemzetközi aktivitás szempontjai (idegen nyelvű publikálás, idegen nyelvű oktatás bel- és külföldön, nemzetközi konferenciák szervezése/azokon való részvétel). Ezek szempontrendszerét a jövőben érdemes lesz még részletesebben kidolgozni, a nemzetközi szerepvállalást kiemelt értékelési eredményként tekinteni. Fontos, hogy a TÉR-ben legjobb eredményeket elért munkatársak

jutalomban részesülnek. Tekintettel az intézményi TÉR jelenleg bevezetési szakasz állapotára, még nem kimunkált a nyújtott teljesítményhez kapcsolt anyagi elismerési rendszer. A jövőben érdemes erre különös hangsúlyt helyezni a transzparencia, hitelesség és következetesség szempontjai figyelembevételével. Az elmúlt rövid időszak, a „tesztüzem” nyilvánvalóan kevés az átfogó értékeléshez.

Az intézményben visszacsatolási eszközként jelen van az oktatás hallgatói véleményezése, a hallgatói elégedettség mérése egységes elvek alapján, de a kari sajátosságok figyelembevételével. A hallgatói motiváltság kevésbé detektálható, a kitöltési hajlandóság képzési területenként változó, sok helyen alacsony. Az eredményekben általában nincs nagy szórás, a teljesítések azonos szinten értékelték, a felmérés tényleges értéke megkérdőjelezhető. Az intézmény több tanévben tett lépéseket az OMHV egységes rendszerének kialakítására, azonban az OMHV eredmények nyomán tett intézkedésekről, azok hatásáról a visszacsatolás hiánya itt is megállapítható. Ezen a területen a monitorozási és visszacsatolási folyamatok erősítését az eltérő kari gyakorlatok is indokolják.

Az intézményben működik munkatársi elégedettségmérés. A munkavállalók véleményét összoktatói értekezleteken és elégedettségi felmérésekben ismerheti meg a vezetés. A legutóbbi online felmérésre 2020 őszén került sor. Ennek eredményeit felhasználták a TÉR kialakítása során, ill. az egységek közötti kommunikáció hatékonyságának növelése érdekében.

Javaslatok

- A TÉR által vizsgált hároméves időszak négy évre bővítése. /Ezáltal jól kiküszöbölhető az egyéni pályafutások problémái: a) a egyes időszakát ne vegyék figyelembe, de emellett arra is tekintettel kell lenni, hogy a egyes után egy-két év szükséges a tudományos vérkeringésbe való teljes visszakapcsolódáshoz; b) figyelembe kell venni, hogy egy-egy nagyobb mű – habilitációs/akadémiai doktori értekezés, nagymonográfia, idegen nyelvű kötet stb. – megszületéséhez sok idő kell, az adott oktatók az azt megelőző időszak alatt nem tud minden más részterületen magas szinten helytállni; c) ezáltal az esetleges a magánéleti problémák, betegségek okozta hullámvölgyek, alkotói válságok is kiegyenlítődnek./
- OMHV, TÉR estében a kari működtetés monitorozása, intézkedések és azok hatásainak visszacsatolása.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Az önértékelés meggyőzően mutatja be, hogy az intézmény elkötelezett a magas minőségű hallgatói szolgáltatások mellett, illetve, hogy rendelkezésre áll a finansziális háttér, mely a szükséges feltételeket biztosítja. Az épített infrastruktúra nagy része új vagy felújított, az eszközpark korszerűsítése folyamatosan zajlik, továbbá a digitális oktatás területén is számos fejlesztés valósult meg válaszul a COVID-19 támasztotta kihívásokra.

A hallgatói önkormányzatok, kari és egyetemi szinten egyaránt érdemben vesznek részt az intézmény döntéshozatali folyamataiban. A szociális alapú ösztöndíj pályázatok gondozója az EHÖK, mely rendszeresen felülvizsgálja a pályázati kiírásokat, űrlapokat, útmutatókat. A látogatóbizottság panelbeszélgetései alapján megállapítható, hogy a kari minőségbiztosítási munkában igen változó a hallgatói képviselet. Ami a hallgatói önkormányzatok munkáját illeti, látható, hogy egyetemi szinten professzionális koordináció valósul meg, kari tekintetben pedig igen eltérő, hogy az adott hallgatói szervezeti egységek mennyire proaktívan végzik érdekképviseleti tevékenységüket. Általánosságban elmondható, hogy jelentősebb hallgatói kört megszólító, rendszeres hallgatói fórumokra nem kerül sor, inkább eseti jelleggel, adott kurrens ügyek mentén rendeznek hasonló eseményeket. A hallgatók jellemzően az évfolyam- vagy szakos hallgatói képviselőkön keresztül érik el a HÖK-öket, az információáramlás másik oldalán pedig az önkormányzatok közösségi média felületei jelentik a fő platformot.

Az OIG-n belül működő Sportiroda, a PEAC, az ÁOK és az ETK biztosítja a sportolási lehetőségek széles tárházát, többféle rendezvény és tematika mentén, mind a dolgozók, mind a hallgatók számára, amatőr és profi szinten egyaránt.

Az intézmény által rendelkezésre bocsátott adatok alapján jelenleg 4852 külföldi hallgató tanul, akik közül 4408 hallgató aktív jogvisztonnyal rendelkezik. A nemzetközi hallgatói érdekképviselet kapcsán minden karon megjelenik külügyi képviselettel foglalkozó referatúra. A kezelhető létszámú külföldi hallgatót fogadó karok esetében egy vagy több külügyi referens képviseli a nemzetközi hallgatókat, míg a legtöbb nemzetközi hallgatót fogadó kar, az ÁOK külön alegységgel rendelkezik a német és angol programon résztvevő hallgatók képviseletére. A Stipendium Hungaricum program keretén belül az intézményben tanuló hallgatók száma az elmúlt 4-5 évben jelentősen növekedett, így a teljes képzési időt az intézményben töltő hallgatók arányának ilyen mértékű növekedése felveti a közvetlen hallgatói érdekképviselet és önálló önkormányzatiság kérdését.

Az első évfolyamra belépő hallgatókat a kari mentorklubok és számos egyéb kari egység, szolgáltató iroda segíti, valamint a karok és szakok speciális szakmaszocializációs előadásokkal, kurzusokkal is támogatják a tanulmányok megkezdését. A teljes hallgatói közösség számára hozzáférhető az intézmény központi mentorprogramja, a mentálhigiénés szolgáltatásokat nyújtó egységek, a kari tehetségprogramok és a szakkollégiumok. Tanulmányi ügyekben a HÖK-ök, a kari adminisztrációs tanulmányi csoportok és a szaktanszékek tudják segíteni a hallgatókat.

A tanulmányi adminisztrációban részt vesznek a tanszéki, intézeti ügyintézők, a tanulmányi ügyintézők, a doktori iskolák ügyintézői és a tanulmányi vezetők, a szakmai irányítást és koordinációt pedig az OIG végzi. A tanulmányi ügyintézés jelentős része elektronikus formában történik a Neptun felületen keresztül. Az adminisztratív munkában résztvevő, nem oktató munkavállalók képzését 2012 óta az intézmény Belső Képzési Központja látja el,

biztosítva a kompetenciákat fejlesztő nyelvi tanfolyamokat, informatikai képzéseket, illetve a jogszabályi kötelezettségből adódó egyéb oktatást. Az adminisztratív dolgozók közül szemeszterenként hozzávetőlegesen 100 fő él az “ERASMUS+ staff mobility” program lehetőségével és szerez tapasztalatot külföldön.

A látogatás során folytatott beszélgetésekből kirajzolódott, hogy az intézmény nyomon követi a karokon eredményesen működő tanulástámogatási szolgáltatásokat és intenciója van arra, hogy ezeket egy intézményi szintű védőhálóvá fejlessze tovább annak érdekében, hogy nyomon tudja követni a hallgatói életút alakulását a teljes hallgatói életcikluson keresztül és hatékonyan tudjon fellépni a hallgatói lemorzsolódással szemben.

A hallgatói szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettség felmérése a különböző szolgáltatási szereplők részéről jellemzően eseti jelleggel történik, legutóbb a HSZK végzett szerteágazó felmérést ehhez kapcsolódóan. Ez a viszonylag új szervezeti egység 1,5 éve működik és lefedi a hallgatói szolgáltatások nagy részét, hatáskörébe tartozik a kollégiumok üzemeltetése, az egyetemi szintű tehetséggondozás szervezése és a hallgatói önkormányzatok és a hallgatói öntevékeny csoportok munkájának az infrastrukturális támogatása. A szervezeti egység fennállása óta harmadjára megvalósuló felmérés eredményeinek hatására elsősorban a kollégiumi mindennapi kopóeszközök cseréje, az oktatástámogató infrastruktúra fejlesztése, újabb hallgatói terek létrehozása valósult meg.

Az intézmény kiterjedt könyvtári szolgáltatás-hálózattal rendelkezik 5 város, 14 telephelyén. A központi feladatellátást az Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont (EKTK) végzi, ugyanakkor valamennyi képzőhelyen működik szakkönyvtár, melyek a szakterületi és helyi igényeknek megfelelő oktatás- és tanulástámogatási munkát végeznek. A Központ esetében a pandémia és a későbbi nehéz üzemeltetési körülmények háttérbe szorították a felhasználói visszajelzések nyomon követésének kérdését. A kari könyvtárak kapcsolata a hallgatókkal folyamatos, az elmaradás jelentősebb ezen a területen a Tudásközpont kapcsán, ahol legutóbb 2019-ben zajlott átfogó elégedettségi felmérés.

A tehetséggondozás historikus eredményeinek vizsgálatára alapozva 2022-ben indult el az intézményben a *Tehetségre hangolva* című tehetséggondozási stratégia megvalósítása is. A Tehetségpont és Tehetséggondozó Iroda folyamatosan monitorozza a hallgatók elégedettségét, az iroda által gondozott ösztöndíjakat elnyert hallgatók a 10 hónapos ösztöndíjas időszak leteltével kilépő kérdőívet töltönek ki, míg a kari műhelyek és szakkollégiumok résztvevőinek visszajelzéseit félévente gyűjtik be.

A fogyatékkal élő hallgatók speciális támogatását a Támogató Szolgálat végzi, melynek tevékenysége főleg pedagógiai természetű, de kiterjed az intézményen belüli szemléletformálásra és inkluzív közeg kialakítására is. A szolgáltatási portfólió rugalmasan illeszkedik a felhasználók igényeihez, nem csak szűken a felsőoktatási környezetre fókuszál, hanem annál szélesebb körben is támogatást nyújt.

A Digitális Oktatás- és Tanulástámogató Központ mérései leginkább az oktatás minőségének felmérésére fókuszáltak, legutóbb 2021-ben történt adatfelvétel kb. 3.000 kitöltő bevonásával, mely eredményeit elkezdtek beépíteni az egyetemi és kari stratégiákba is. Jelenleg dolgoznak a felmérés megismétlésén, mely fő fókusza a tanulástámogatás és a tervek szerint kiterjed majd az intézményben működő mentorprogramokra is.

Az Önértékelésben az intézmény önkritikát gyakorol, amikor megállapítja, hogy az egyetem informatikai infrastruktúrájának minősége erős közepesnek mondható, ami megfelelő színvonalon szolgálja ki a tanítási-tanulási folyamatot, jelentősebb és átfogó fejlesztésekre azonban csak esetenként, pályázati forrásból nyílik lehetőség.

Javaslatok

- Az intézményben eseti jelleggel kerül sor hallgatói fórumokra, adott meghatározó ügyek mentén, azonban a hallgatói közösséggel való aktív kapcsolatot ilyen formában is szükséges támogatni, ezen felül érdemes az egyes karok szintjén működő hallgatói igényfelméréseket és kérdőíves adatfelvételeket más karokon, illetve központi egyetemi szinten is meghonosítani.
- A Stipendium Hungaricum program és Erasmus+ program keretén belül az intézményben tanuló nemzetközi hallgatók számának folyamatos növekedése rámutat arra, hogy a külföldi hallgatók közvetlen érdekképviselőtének megvalósítása egyre fontosabb feladat, így meg kell vizsgálni, hogy a legjelentősebb nemzetközi hallgatói bázissal rendelkező ÁOK-on működő külföldi hallgatói képviselőt hogyan terjeszthető ki egyetemi szinten.
- Szükséges a hallgatói támogatórendszerek és szolgáltatások esetén a felhasználói visszajelzéseket célzottan, rendszeresen és szisztematikusan nyomon követni, különös tekintettel az Egyetemi Könyvtár és Tudásközpontra, ahol ezen a területen elmaradások tapasztalhatóak. Fontos továbbá, hogy ezek a felmérések transzparens módon valósuljanak meg és a résztvevő egyetemi polgárok lássák a felmérések eredményeinek hozadékait azáltal, hogy ezek nyomán fejlesztések valósulnak meg.

ESG 1.7 Információkezelés

Az intézmény adat- és információkezelési tevékenységét az adatfeldolgozó és döntéstámogató rendszerek alkalmazásának széles skálája jellemzi. A gazdálkodási adatokat az SAP, a személyügyi adatokat a NEXON, az iktatási adatokat a POSSZEIDON rendszer segítségével dolgozzák fel. A tanulmányi adatok gyűjtésére és elemzésére a NEPTUN rendszer áll rendelkezésre. A betegellátó-gyógyító tevékenység követését számos szakmaspecifikus informatikai megoldás támogatja. Az intézmény a tehetséges és kiemelkedő képességű hallgatók felkutatását és menedzselését Tehetségpont és Tehetséggondozó Iroda és informatív tartalommal feltöltött webes felület működtetésével segíti.

Az új finanszírozási struktúra, és a KEKVA adatok monitorozásának igénye több új, vagy jelentősen megújuló információkezelési megoldást is eredményezett az intézmény életében. Az önértékelés az indikátorok két jellemző csoportját nevesíti: mennyiségi indikátorok (fő, db, százalék), és adott tényező megléte. A teljesítménymutatók és a minőségcélok a 2021-es modellváltás kapcsán megkötött közfeladat-finanszírozási szerződésben is megjelennek. A szerződés több u.n. Key Performance Indikátor (KPI) mutatóval mérhető vállalást is rögzít. Az önértékelés ezek közül a mintatanterv szerinti hallgatói előrehaladás növelését, a lemorzsolódás csökkentését, a gazdálkodási hatékonyság növelését, a tudományos teljesítmény (publikációs aktivitás), illetve a regionális megtartóerő fokozását emeli ki.

Ezek az eljárások azonban még korlátozott kiterjedtséggel, néhány szakmai területet érintve működnek. A KPI mutatók monitorozására alkalmas, integrált, online elérhető teljesítmény riporting rendszer kialakítása jelenleg tervezési fázisban van. A látogatás során elhangzottak szerint a tervezett rendszer fejlesztésben történő továbblépés előfeltétele az új finanszírozási szerződés aláírása.

Az adatkezelés fókuszában, érthető okokból, a finanszírozási teljesítményelvárások teljesítése áll. A gazdálkodással kapcsolatos döntéseket az évente Szenátus elé kerülő üzleti terv alapozza meg, amely a PDCA-elv érvényre juttatását tükrözi vissza az UQA számára is készült Éves szakmai beszámoló (2021) is. Ezek mellett a Rektori Vezetői Értekezlet félévente kap tájékoztatást az egyetem és a szervezeti egységek teljesítményéről. A kancellária valamennyi szervezeti egység számára havonta terv-tény kimutatásokat biztosít. Az egyes karok további egyedi adat- és információkezelési megoldásokat is alkalmaznak.

2022-ben került bevezetésre a munkavállalókat érintő egységes teljesítményértékelési rendszer (TÉR). A teljesítménymérés keretfeltételeit egyetemi szintű szabályozások biztosítják. A jelentős eltéréseket is tartalmazó részletes kari szabályok elérhetősége az önértékeléshez csatolt mellékletben megtalálható. A bevezetett TÉR működésének értékelhető tapasztalatai még nincsenek.

A nemzetközi egyetemi rangsorokban elért eredmények fokozására hívta életre az intézmény vezetése a Ranking Munkacsoportot. A munkacsoport egyrészt a rangsorok módszertanának figyelemmel kísérésével és visszacsatolásával, másrészt az oktatói publikációk adminisztratív támogatásával segíti az egyéni és az intézményi teljesítmény mutatók javulását.

Az egyetem közigazgatási (önkormányzati) illetve kamarai együttműködésekön keresztül kapcsolódik a régiós fejlesztési igényekhez. A panelbeszélgetések a külső érintettek bevonására utaló számos kari kezdeményezésről számoltak be, de ennek egyetemi szintű koordinálása, elvárás- és eljárásrendje jelenleg még kidolgozatlan.

Intézményi szinten adat- és információbiztonság rendezett, a működés adatvédelmi, informatikai szabályzattal lefedett. A nem nyilvános információkhoz történő hozzáférés jogosultsági szintekhez kötött.

Az információkezelés és adatalapú működés fenti példái mellett a minőségbiztosítási és fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó mérési, értékelési folyamatok nem kialakítottak és az ESG fókuszú adatok köre nem meghatározott (milyen adatok, információk relevánsak az egyes sztenderdek esetében). Az egyetemi és kari minőségfejlesztési célok összehangolása esetleges, és teljes mértékben nélkülözi a PDCA elvű megközelítést. Az ESG szempontjából a visszacsatolás hiánya csaknem minden területen megállapítható. Az intézmény a stratégiai döntéshozatali eljárásaiban tudatosan gyűjti, elemzi és felhasználja a működése során keletkező adatokat, azonban a vonatkozó ESG sztenderd elvárásainak teljesítése érdekében végzett adat- és információgyűjtés eljárásainak gyakorlata karonként eltérő. Összeségében a minőségbiztosítási feladatrendszer vonatkozásában szükséges megvizsgálni a már meglévő adat- és információgyűjtési tevékenységeket és szükséges annak rendszerét kialakítani, hogy ezek közül melyek azok, amelyek az ESG megfelelések követését támogatják, melyek a kari és melyek az egyetemi szinten megvalósuló adatgyűjtések, és ezek elemzése, értékelése milyen tartalommal jeleníthető meg transzparensen.

3. Javaslatok

- Az adatalapú döntéshozatali eljárások további erősítése, a döntéshozatali eljárásokhoz kapcsolódó adatszolgáltatások rendszerének továbbfejlesztése, a bevezetett adat- és információkezelési eljárások céljának és tartalmának folyamatos és széleskörű disszeminációja, különös tekintettel az online teljesítmény riporting rendszer kialakítására.
- A PDCA ciklus érdemi kiterjesztése érdekében időszakos, de legalább évenkénti kari beszámolók gyakorlatának bevezetése. Javasolható, hogy ennek szerkezetére készüljön egységes ajánlás a karok számára, akár az UQA elvárásait figyelembe vevő egyetemi szintű beszámoló mintáját követve.
- A minőségbiztosítási rendszer adatalapú működésének kialakítása, az ESG sztenderdek megfelelését támogató adatkörök, adatgyűjtési tevékenységek meghatározása.
- Külső és belső érintettek bevonásának fokozása a döntéshozatali eljárásokba, az ehhez szükséges szabályozások, eljárások és partneri adatbázisok kialakítása.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A nyilvános információk közzétételének elsődleges felülete az intézmény webes megjelenése. A felület angol és német nyelvű változatban is elérhető. A megjelenés arculati követelményeit Arculati kézikönyv szabályozza. A felületek tartalmi felelősége megoszlik a Kapcsolati Igazgatóság (KIg) és az adott portált üzemeltető szervezeti egység között. A KIg minden szervezeti egységben rendelkezik kapcsolati koordinátorral. A Tartalommenedzsment és Vizuális Tartalmak Iroda éves szinten vizsgálja az információelérés mennyiségi és minőségi mutatóit, hiányosság esetén az adott szervezet vezetőjét tájékoztatják.

Az önértékelés rögzíti, hogy az információk közzététele során az egyetem a GDPR és a személyiségi jogok védelmére vonatkozó szabályok figyelembevételével jár el.

Az intézményről, az alapítványi fenntartásról, a vezetésről és a szervezeti egységekről szóló általános információk a honlap *Egyetemünk* menüpontjában elérhetők. Ugyanitt érhetők el egyes nemzetközi rangsorokban elfoglalt helyezések, az egyetem hazai és nemzetközi kapcsolatainak bemutatása is. Az *Oktatás*, a *Tudományos tevékenység*, az *Egészségügy* menüpontok alábontásaiban az adott terület iránt érdeklődők tájékozódhatnak az egyetemen folyó tevékenységekről. Egyes célcsoportok több évet átfogó visszajelzéseinek feldolgozott és kiértékelt eredményei (pl. DPR, egyes hallgatói csoportok) a honlap *Tudomány/Központi* felmérések almenüjében kaptak helyet. A leendő hallgatók elsődleges tájékozódási csatornája a központi honlap FELVÉTELI oldala. Az oldal gazdag információforrás az érdeklődők számára. A böngéssz a PTE képzései között! keresőfelület segítségével a képzési kínálatban összetett szűrések is elvégezhetők. Az Irány a PTE QR kóddal ingyenesen letölthető mobil app a Z és az Alfa generációt célozza meg.

A jelentkezők toborzására az egyetem évente központi és ehhez illeszkedő kari kampányokat szervez. A kampány részeként a Hazai Beiskolázási Marketing Iroda online (közösségi média, releváns honlapok, banner hirdetések stb.) és offline felületeken (plakátok, nyomtatott sajtó, szórólapok stb.) egyaránt jelen van. A kampány személyes jelenlétet biztosító találkozókkal egészül ki (Educatio kiállítás, iskolalátogatások stb.). A nemzetközi beiskolázási teendőket a Nemzetközi Igazgatóság koordinálja.

Az intézményi web felület a belső nyilvánosság tájékoztatásának is elsődleges médiuma. Az információk jellegétől függően a hozzáférés szabályozott. A védett információk (GDPR, személyiségi jog, üzleti titok stb. körben érintett információk) csak egyedi belépést követően érhetők el. A kiemelt információk Hírlevél alkalmazáson keresztül is eljutnak az érintettekhez. A központi kommunikáció része az UnivPécs magazin és az Univ TV. Az intézmény jelen van több közösségi média felületen is.

Az egyetem minden felsőoktatási szakképzési, alapképzési, mesterképzési, osztatlan -és szakirányú továbbképzési programjára vonatkozó alapvető információt, egységes felületen, kereshető formában a központi honlapon elérhetővé tett. A kari honlapok kezelőfelülete ezt az egységesítési törekvést nem követi. A képzési programokhoz, az egyes tárgyak követelményeihez való hozzáférés lehetősége és a feltöltöttség tartalmi mélysége a kari honlapok vonatkozásában jelentős eltéréseket mutat. A 87/2015. (IV.9) Korm. rendelet 53.§ rendelkezéseire illeszkedő, hallgatóknak szóló általános intézményi tájékoztató a központi honlapon magyar és angol nyelven is elérhető. Az önértékelés linkek megadásával a kari tájékoztatók elérhetőségét is megadja. A tájékoztatók struktúrája, tartalmi mélysége, hasonlóan a képzési programoknál leírtakhoz, jelentős kari eltéréseket mutat.

Az önértékelés utal arra, hogy jelenleg folyamatban van az arculatfrissítés, melynek során a weboldalak megújítására is sor kerül. Az arculati megjelenést Arculati kézikönyv (2015) a

médiakapcsolatokat Média Kódex (2007) szabályozza, melyek megújítását, frissítését indokolt, különösen annak tükrében, hogy a Média Kódex a webes megjelenés vonatkozásában 5/2000. illetve 2/2003. számú Rektori utasításokra hivatkozik.

Ez a szabályozási deficit is valószínűsíthető oka, hogy a kari honlapok, bár kivétel nélkül korszerű, informatív, felhasználóbarát felületet kínálnak, nem mutatnak egységes képet, még a kezdőlap szintjén sem. A kari honlapok között „szörfölő” érdeklődő és értékelő számára egyaránt zavaró, hogy a karok esetében ugyanaz az információ még a kezdőlap szintjén is máshol és más struktúrában érhető el. Egyetemi szintű koordináció, egységes arculati koncepció a karok esetében nem volt azonosítható. Ugyancsak ezek az eltérő kari megoldások tapasztalhatók a hallgatói tájékoztatások, képzési programok nyilvánosságának biztosításában is.

Összegző értékelésként megállapítható, hogy tevékenységének, képzési programjainak nyilvánosságát, a belső és külső érdekeltek tájékoztatását webes felületein, és számos egyéb kommunikációs csatornán az intézmény biztosítja. Az egyetemi és a kari honlapok felülete korszerű, informatív, a kezelés felhasználóbarát, azonban a webes nyilvános megjelenésben a kívánatos intézményi szinergia még nem érvényesül.

Javaslatok

- A webes megjelenés, valamint a kapcsolódó szabályozás átfogó felülvizsgálata, a PTE brand erősítése érdekében annak mérlegelése, hogy a webes megjelenés arculati elemeit az intézmény az egyetemi és a kari honlapok kezdőlapjain egységesítse, és ezt Arculati kézikönyvben is rögzítse.
- Ajánlások kialakítása a karok számára azoknak a tartalmi elemeknek az egységes webes megjelenítésére, melyek jogszabályi kötelezettségből vagy az egyetemi szabályzatokból adódóan minden kar esetében nyilvános információként közzé kell tenni (pl. hallgatói tájékoztatók, képzési programok, minőségügy stb.).

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Az intézmény a MAB által végzett ESG 2015 szerinti akkreditációs tevékenysége mellett számos más, nemzetközi akkreditációval bír. Ezek általában bizonyos karokhoz tartoznak, amelyek tevékenysége szempontjából a nemzetközi szerepvállalás, a külföldi hallgatók bevonása és a globális trendeknek megfelelő tudás megtartása kiemelkedő stratégiai cél.

Külön kiemelendő az ÁOK, amelynek képzései során a teoretikus tudás megszerzése mellett a praxis tudásnak legalább annyira fontos szerepe van. Ehhez speciális, magas szintű hazai és nemzetközi normáknak megfelelő intézményi környezetre és szolgáltatásokra van szükség, amelyhez kapcsolódnak az MSZ EN ISO 9001:2015 szabvány általános és a WFME speciális követelményei. Ezeket a kar teljesítette.

A KTK EFMD programakkreditációja lehetőséget kínál nemzetközi jógyakorlatok megismerésére, hiszen az eljáráshoz speciális keretrendszer tartozik, amelyben az intézményi egységnek (pontosabban a teljes intézménynek) figyelembe kell vennie a nemzetköziesítési tendenciákat az ökoszisztémájában. Ezzel az akkreditációval jelentősen erősíteni lehet az üzleti tudományok képzési területeit gondozó karok minőségbiztosítását.

A MIK szintén speciális programakkreditációs folyamatban vett részt a UIA-UNESCO-RIBA nemzetközi szervezet által. Az előzetes értékelői folyamatban vizsgálták a kar képzéseinek a kialakítási folyamatát és minőségbiztosítási eljárásait. Az akkreditációs szervezet az értékelés során az építészet nemzetközi léptékű trendjeire axiómaként tekint. A kar célja az alap- és mesterszakos szakjainak nemzetközi elismertetése.

Valamennyi specifikált eljárás hatással van az egyetem átfogó minőségirányítási rendszerére, A különálló gyakorlatokra átfogó minőségbiztosítási rendszer kialakítása szükséges, amely képes az eltérő kritériumokat és megközelítéseket rendszerszinten értelmezni és kezelni. Továbbá fontos szempont a párhuzamos minőségbiztosítási eljárásokkal kapcsolatos lehetséges duplikációk kezelése is,

Az egyetem által felsorolt akkreditációk egyértelműen bizonyítják bizonyos karok minőség iránti elköteleződését, azonban másrésztől alátámasztják a rendszer egyenszilárdságának a hiányát. Az egyetemnek egyértelműen szüksége van a jógyakorlatok és a jó példák megosztását támogató olyan tudásmenedzsment rendszer kialakítására, amely szervezeti szinten detektálja a minőségtudatos működés hiányosságait, és az abból származó karon belüli és karok közötti nemmegfelelőségekre, azaz valamilyen akkreditációs követelmény - elsősorban ESG 2015- nem teljesülésére.

IV. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Az intézmény az alapvető értékeiből levezetett célkitűzésként fogalmazza meg a kutatási kiválóságot. Földrajzi elhelyezkedését és gazdasági szerepét tekintve a régió meghatározó tudásbázisa. Az önértékelési jelentés alapján „a nagy hatású kutatásokra fókuszál.”. Ez a „fókusz” konzekvensen megjelenik a kiemelt kutatócsoportok, a karon kívüli önálló kutatási egységek kutatási tématerületi meghatározásában is. Az intézmény pályázati aktivitása, nyertes pályázatainak száma és minősége impozáns.

Az egyetem és karai tudatosan törekednek a tudományos teljesítmény, különösen a nemzetközi minőségi publikációk és az iparjogvédelmi oltalom alá eső egyetemi szellemi tulajdon számszerűsíthető növelésére. Ez különösen a modellváltást követő időszakról detektálható tendenciájában erőteljesebben. A tudományos szféra valamennyi szintjét áthatja az egyetemi tudományos kulcsindikátorok teljesítésének való megfelelés igénye és gyakorlata.

A TÉR-be ágyazottan jelenik meg a tudományos eredmények személyre, s összegzésük eredményeként szervezeti egységre szabott mérési folyamata. A karok az általuk művelt tudományterületi specializáción nyugvó teljesítményértékelési rendszerrel működtetnek. Az intézményi szintű TÉR-keretrendszer kialakításra került, működtetése bevezetés előtt áll.

A tudományos teljesítmény eléréséhez szükséges kubaturális, könyvtári, szolgáltatási lehetőségek biztosítottak. A nemzetközi tudományos láthatóságot növelő intézkedések terén az Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont számos részfeladatot vállalt és teljesített. Az ISBN/ISSN Iroda a tudományos eredmények nagyobb láthatósága érdekében az egyetemi polgárok számára biztosítja a nyomtatásban vagy digitálisan megjelenő kiadványokra az ISBN/ISSN azonosítót.

A tudományos aktivitáshoz kapcsolt kulcsindikátorok teljesítése érdekében az egyetem publikációs támogatási keretet biztosít, melyet kari kutatási pályázatok rendszere egészít ki (lásd példaként: ÁOK, illetve a GYTK rendszere).

A nemzetközi rangsorokban való pozíciójának erősítése és javítása érdekében Ranking Munkacsoportot működtet, amely e mellett a kutatók tudományos láthatóságát fejlesztő edukációs tevékenységet, az egyetemi szerkesztőségek számára pedig a nemzetközi indexelő adatbázisokba való bekerülés kapcsán támogató tevékenységet folytat.

Az Egyetemen létrejött tudás hasznosításának fontosságát támasztja alá a közelmúltban kettéválasztott tudományos és innovációs rektorhelyettesi portfólió és pozíció jelenléte.

Az Innovációs Bizottság a szellemi tulajdon hasznosításával kapcsolatos minőségbiztosítási folyamat egyik fontos szereplője. A Bizottság dönt a szellemi alkotások egyetemi befogadásáról, nyomon követi az egyetemi innovációs és technológia-transzfer folyamatokat, dönt a belső innovatív kutatási pályázatokból támogatandó szellemi alkotásokról, javaslatot tesz az egyetemi innovációs tevékenységet érintő stratégiai irányokkal kapcsolatban. Az Innovációs Bizottság mellett dolgozó szakértői tanács validálja az intézményi szellemi tulajdont. A Bizottság a szellemi tulajdon portfólió növelése érdekében edukációs rendszert működtet a kutatók irányába. Minőségbiztosítási rendszere kialakult, jól működő.

Az Egyetemen létrejött szellemi tulajdon üzleti hasznosításának folyamatát a Kutatáshasznosítási és Technológia-transzfer Központ koordinálja minőségbiztosítási eszközrendszerrel támogatottan. A szellemi tulajdon hasznosíthatóságával kapcsolatos piackutatást végez, üzleti tervet készít, befektetőket keres, befektetőkkel tárgyal, a szellemi tulajdon hasznosítására modelleket dolgoz ki – többek között.

A hallgatók tudományos tevékenységben való részvétele a felsőoktatásban biztosított hagyományos eszközrendszer mentén és hagyományos szinteken valósul meg. Ezek: a kari tudományos diákköri (TDK) tevékenység, az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, 19 szakkollégium tevékenységében, valamint doktori iskolában való részvétel. Az intézmény

tehetséggondozó támogatásként mind a graduális, mind a posztgraduális szinten tudományos tevékenységet végző hallgatókat pályázattal támogatja. Az eredményes hallgatói kutatómunkát, a TDK-n, OTDK-n elért eredményeket felvételi pontként ismeri el a mester- és doktori iskolai képzésbe való jelentkezéskor. A tudományos munkát végző hallgatók előnyben részesítésének szabályai rögzítettek, ezek viszont az intézményen belül nem egyformán érvényesülnek. Az Egyetem a „Tehetségre hangolva” Tehetséggondozási Stratégia keretében forráslehetőséget biztosít a TDK műhelyek és szakkollégiumok számára.

E területen érezhető az adatalapú döntések meghozatalához kapcsolt, a döntéshozatal valamennyi releváns szintjére vonatkoztatottan a háttér adatszolgáltató rendszer jelenléte, ugyanakkor ez elsődlegesen az MTMT adatokra koncentráltan jelentkezik.

A karokon eltérő mélységben és mintázatban jelenik meg minőségbiztosítási dokumentumban a tudományos/kutatási kiválóság kari szintű leképezése. Kari szinten nem épült be az egyetemi kiválósági tudományos értékek eléréséhez kapcsolt tudatos folyamatmenedzsment. (Mindkét esetben jó példa a PTE KTK.) Kevésbé igazolható intézményi szintű kutatási stratégia, kutatási minőségbiztosítási szemlélet megléte.

A tudományos tevékenység/kutatás körében sporadikusan azonosítható a minőségkultúra, minőségstratégia, minőségmenedzsment egzakt jelenléte. Kiemelendő jó példa a Szentágothai János Kutatóközpont, mint nem karokhoz kötődő, önálló kutatási egység. Világosan, lényegre törően megfogalmazott vízióval, misszióval, s hozzájuk rendelt minőségcélokkal rendelkezik. Eszközrendszerét e minőségcélok mentén határozza meg és működteti erős minőségbiztosítási szemlélet és minőségbiztosítási folyamat részeként. Szilárd alapokon álló K+F+I minőségirányítási rendszerben végzi tevékenységét, melyben stratégiai célkitűzéseikhez mérőszámokat is rendel. A minőségbiztosítás a kutatói tevékenység valamennyi szintjén jelen van, így – többek között – a munkacsoport vezetőivel szemben transzparens, a minőségcélok elérését hatékonyan támogatni tudó feltételrendszert fogalmaznak meg.

Általában elmondható, hogy az egyes kutatási tevékenységet végző egységek szervezeti és tartalmi kapcsolódása az intézményi minőségbiztosítási szervezethez és tevékenységhez a hozzáférhető adatok által nem igazolt. Nem igazolt a kutatási programok kialakítása, jóváhagyása, figyelemmel kísérése kapcsán azok rendszerszinten megjelenő koordinációja sem.

Míg egyes kutatási, illetve kutatás-fejlesztés-innovációt támogató szervezeti egységeknél láthatóak a minőségcélok meghatározása, azok teljesülése követésének adatokon nyugvó szemlélete, az adatalapú vezetői döntéshozatal, addig kari szinten – kevés kivételtől eltekintve (lásd pl. KTK) – ezek kevésbé azonosíthatóak.

A tudományos aktivitáshoz kapcsolódó kulcsindikátorok a közfeladat-finanszírozási szerződés mellékletét képező indikátortáblában szereplő mutatószámokból vezethetőek le.

Az összesített értékek tudományterületre vonatkoztatottak, azok 2021, 2022 naptári évekre irányadó, egyes kari, kutatási egység szintre vetítése nem valósult meg. A személyes látogatóbizottsági panelbeszélgetések alapján a finanszírozási szerződés módosítási folyamata zajlik, annak végeztével konkretizálják az egyes indikátorokat a jövőre vonatkozóan.

A személyes panelbeszélgetések során szerényebb mértékben jelent meg a kari TÉR-en nyugvó tudományos eredmények személyre szabott értékelési folyamata PDCA elven nyugvó folyamatfejlesztésének jelenléte.

Egyes egységeknél felmutathatóak jó példák a tudománymenedzsment külső értékelésére, a validálási folyamatokra, a kutatókhoz kapcsolt minőségbiztosítási kritériumrendszer felépítésére, a PDCA ciklus folyamatos fejlesztési tevékenység során való alkalmazására. Ezeket a tapasztalatokat érdemes lenne szélesebb körben megismertetni és alkalmazni.

Javaslatok

- Önálló, intézményi szintű kutatási és innovációs minőségstratégia, konkretizált, mérőszámokkal alátámasztott minőségcélok megfogalmazása hatékonyan támogatná az intézményi kutatási kiválóság elérését.
- Intézményi szintű kutatási stratégia alkotása javasolt, mely – többek között – megfelelő keretet képez az intézményi kulcsindikátorok megvalósításához szükséges egység szintű kutatási stratégiák létrejöttéhez
- Javasolt az időszaki, éves kari/dékáni beszámoló rendszerének kialakítása, mely támogatónak lehet a tudományos minőségcélok megvalósítására
- Javasolt karok/karoktól független kutatási egységek szintjén megjelenített minőségcélokhoz rendelt meghatározni a finanszírozási szerződés mellékletéből eredő tudományos teljesítmény indikátorok adott egységhez rendelt mérőszámát.
- Indokolt az egyes karokon, kutató egységekben kialakult jó példák disszeminációs mechanizmusának kialakítása.



Látogató Bizottság

Elnök: Prof. Dr. Görög Márta

Társelnök: Prof. Dr. Keményfi Róbert

Tagok: Hervainé dr. Szabó Gyöngyvér
dr. Kófalusi Eszter
Csillik Olga
Menyhárt Barbara
dr. Cseszregi Tamás
Bodorkós László
Mosolygóné dr. Gódey Ágnes

Látogatás időpontja: 2023. április 17-19.